

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Інвестування»

Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Цифрова економіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Код навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми	ВК3
Курс / семестр вивчення	5
Кількість кредитів ЄКТС / годин	5/150
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - __32__ год.
	Практичні / практичні / лабораторні заняття - __32__ год.
	Самостійна робота - __66__ год.
Види індивідуального завдання	
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Економіки, обліку і оподаткування каб. 220
Викладач /і:	Д.е.н., професор Ус Галина Олександрівна
Контактна інформація викладача/ів:	us@suem.edu.ua
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі
Анотація навчальної дисципліни:	
Інвестування дає майбутнім спеціалістам потужний та різноманітний інструментарій для аналізу інвестиційного ринку в цілому та його окремих елементів, оцінки різних форм та методів інвестування, доступності та умов різних фінансових джерел для фінансування інвестицій, розрахунків фінансової ефективності вкладень, планування інвестиційної діяльності і т. ін	
Мета навчальної дисципліни:	
Метою навчальної дисципліни дати студентам теоретичні знання щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу	
Мета орієнтована на формування у здобувачів таких компетентностей:	
СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.	
СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні	

<p>матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки</p> <p>СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження</p> <p>СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально- економічного та інвестиційного розвитку</p> <p>СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.</p>
Програмні результати навчання:
1. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
2. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)
3. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
4. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави
5. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
6. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах
Очікувані результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:
<p>Вміти обґрунтовувати напрями інвестування з урахуванням потреб та особливостей національної економіки; збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційного товару; оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інвестицій підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрями його використання; розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності вкладання інвестицій суб'єктів господарювання; ідентифікувати та оцінювати ризики інвестиційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту.</p>
Зміст навчальної дисципліни:
<p>Тема 1. Методологічні основи інвестування</p> <p>Інвестиційний процес у державі з ринковою економікою. Основні напрями інвестиційної політики в Україні. Інвестиційна сфера України. Умови інвестування в Україні.</p> <p>Сутність інвестицій. Класифікація інвестицій. Поняття та види інвестицій. Структура цінностей, що належать до інвестицій. Фактори, що впливають на обсяг інвестицій. Валові інвестиції. Чисті інвестиції.</p> <p>Інвестиційна діяльність: поняття, види, форми. Організаційно правові форми інвестиційної діяльності. Головні етапи інвестування. Завдання інвестиційної діяльності. Стратегія і спрямованість інвестиційної діяльності.</p>

Інвестиційний клімат. Фактори, що утворюють інвестиційний клімат. Ринкова модель реалізації інвестиційного процесу.

Тема 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності

Суб'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація суб'єктів. Держава як суб'єкт господарювання. Індивідуальні та інституціональні інвестори. Холдинги, фінансова група, фінансова компанія. Інвестиційні компанії. Інвестиційний фонд. Інвестиційні ділери. Функціональні учасники інвестиційного процесу: фірма-девелопер, фірма-ріелтер, інжинірингова фірма.

Об'єкти інвестування. Структура об'єктів інвестування. Об'єкти фінансового інвестування. Об'єкти реального інвестування. Об'єкти інноваційних інвестицій.

Мотивація інвестиційної діяльності. Шляхи активізації інвестування.

Тема 3. Фінансові інвестиції

Характеристика фінансових інвестицій. Цінні папери, акції, облігації, казначейські зобов'язання, ощадні сертифікати, вексель, пайові цінні папери, приватизаційні папери. Опціон. Ф'ючерс. Оцінка ефективності фінансових інвестицій. Майбутня і теперішня вартість. Прості і складні проценти. Методи оцінок акцій. Методи оцінки вартості облігацій. Оцінка похідних цінних паперів.

Чинники підвищення ефективності використання фінансових інвестицій. Важелі підвищення ефективності обігу цінних паперів. Державне регулювання ринку цінних паперів.

Тема 4. Інвестиції в засоби виробництва

Характеристика реальних інвестицій. Чисті та валові інвестиції. Класифікація інвестицій у виробничі фонди. Різновиди і структура капітальних вкладень. Галузева структура. Територіальна структура. Технологічна структура. Відтворювальна та регіональна структура.

Методика оцінки економічної ефективності виробничих інвестицій. Принципи системи оцінки економічної ефективності виробничих інвестицій.

Економічна ефективність виробничих інвестицій. Показники абсолютної ефективності: коефіцієнт економічної ефективності капітальних затрат, строк окупності, нормативний коефіцієнт – Ен. Порівняльна ефективність капітальних вкладень. Мінімум приведених витрат.

Фактори підвищення ефективності використання капітальних вкладень.

Тема 5. Інноваційна форма інвестицій

Інноваційна діяльність як форма інвестування. Сутність інновацій. Інноваційний цикл та його етапи. Державна інноваційна політика. Форми впливу держави в інноваційній сфері. Основні етапи розвитку інноваційної діяльності.

Оцінка економічної ефективності нововведень. Вартісна оцінка інноваційних інвестицій: економічний ефект на витратах експлуатації; термін служби нової техніки; річний економічний ефект на витратах експлуатації; коефіцієнт економічної ефективності впровадження нової техніки; річний економічний ефект у разі підвищення продуктивності нової техніки; умовна річна економія від впровадження організаційних нововведень.

Науково-технічний прогрес, його форми. НТР, її особливості на сучасному етапі. Основні напрямки НТП. Показники рівня НТП. Вартісна оцінка результатів заходів НТП. Вартісна оцінка витрат на впровадження досягнень НТП.

Тема 6. Залучення іноземного капіталу

Економічний зміст іноземних інвестицій. Поняття іноземних інвестицій. Види іноземних інвестицій. Форми іноземних інвестицій.

Регулювання іноземних інвестицій. Переваги та недоліки залучення іноземного капіталу. Методи залучення іноземного капіталу. Сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій. Перешкоди для їх залучення. Система стимулювання іноземних інвесторів. Використання досвіду залучення інвестицій у зарубіжних країнах. Державне регулювання інвестиційною діяльністю. Зміст, принципи та функції державного

управління інвестиційною діяльністю. Міжнародні договори про захист інвестицій.

Правові проблеми регулювання іноземного інвестування. Правовий режим іноземних інвестицій. Правовий статус іноземних інвесторів. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями. Неакціонерні форми іноземного інвестування. Ліцензійні угоди. Інжинірингові угоди. Експорт гудвілу. Консалтингові угоди. Франчайзингові угоди.

Інститути міжнародної інвестиційної діяльності. Кредитні лінії ЕБРР з розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. Проектні лінії Світового банку. Програма кредитування фонду «Євразія» (США).

Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування

Інвестиційна привабливість галузей економіки та промисловості. Етапи дослідження інвестиційної привабливості галузей економіки. Показники інвестиційної привабливості регіонів.

Оцінка привабливості підприємства. Оборотність активів. Прибутковість капіталу.

Ліквідність активів. Фінансова стійкість.

Методи оцінки доцільності інвестування. Метод капіталізації прибутків і його використання для оцінки вартості активів. Період окупності інвестицій. Середня ставка прибутковості інвестицій. Чиста теперішня вартість (ЧТВ). Індекс прибутковості (Ш).

Внутрішня ставка прибутковості (ВСП)

Методи оцінки інвестування в умовах ризику. Визначення ризику та його види.

Інвестиційний ризик. Абсолютні і відносні міри ризику.

Тема 8. Інвестиційні проекти

Інвестиційні проекти, поняття та їх класифікація. Локальні і глобальні проекти.

Мегапроекти, мультипроекти, монопроекти, міжнародні проекти.

Характеристика інвестиційного проекту. Опис інвестиційного проекту та його структура. Основні документи, що стосуються управління реалізацією інвестиційного проекту.

Оцінювання ефективності інвестиційних проектів. Методики оцінки інвестиційних проектів. Показники ефективності проектів. Безбитковість проектів.

Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Фінансові ресурси інвестування. Прибуток. Пайові внески. Державне субсидювання.

Способи залучення капіталу. Акціонування. Боргове фінансування. Фінансування на консорційних засадах. Оренда. Пільгове фінансування. Субсидювання.

Джерела інвестування. Формування структури джерел фінансування. Мінімізація структури. Використання лівериджу. Фінансовий лізинг як джерело фінансування інвестиційних проектів.

Вартість капіталу. Визначення вартості капіталу. Вартість власного капіталу. Вартість облігаційної позики. Вартість капіталу та інфляція.

Література: [1–4, 8,10, 11, 15–19].

Тема 10. Менеджмент інвестицій

Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу. Теорії регулювання інвестиційного процесу. Правове регулювання. Кредитне регулювання.

Завдання і функції інвестиційного менеджменту. Сутність інвестиційного менеджменту. Основні завдання інвестиційного менеджменту. Пріоритетні завдання. Функції інвестиційного менеджменту. Планування інвестицій. Ознаки індикативного планування. Бізнес-планування інвестиційних проектів.

Тема 11. Організаційно-правове регулювання інвестицій, суб'єктів інвестиційної діяльності

Регулювання взаємодії учасників інвестування. Правовий статус суб'єктів інвестиційної діяльності. Правові основи управління інвестиційним фондом: Особливості правового становища інвестиційних компаній. Правові проблеми регулювання іноземного інвестування. Правовий статус інвестиційних фондів та інвестиційних компаній. Загальні положення про інвестиційні фонди. Правові засади

діяльності інвестиційних фондів та компаній.

Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями. Поняття та види підприємств з іноземними інвестиціями. Правові основи діяльності підприємств з іноземними інвестиціями.

Правове регулювання інвестиційної діяльності у вільних економічних зонах. Поняття та види спеціальних економічних зон. Правові основи управління спеціальною економічною зоною.

Система та правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю. Загальна характеристика органів державного управління інвестиційною діяльністю. Органи державного управління інвестиційною діяльністю загальної компетенції.

Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності. Державно-правові гарантії захисту інвестицій.

Охорона прав учасників інвестиційної діяльності. Міжнародні договори про захист інвестицій.

Тема 12. Використання інвестицій

Напрямки використання інвестицій. Капітальне будівництво. Підрядний спосіб. Господарський спосіб. Показники роботи підрядних організацій.

Моніторинг інвестиційного процесу. Види моніторингу суб'єктів інвестиційного процесу. Маркетинговий моніторинг. Технічний моніторинг. Введення в дію об'єктів інвестування.

Рекомендована література:

1. Аналіз інвестиційних проєктів: практикум для ст-ів ВНЗ / А. В. Череп, В. З. Бугай, Є. . Білий, А. В. Бугай. : Кондор, 2017. 260 с.
2. Бутко М. П. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.]; за заг. ред. М. П. Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.
3. Вовчак О. Д. Інвестиційний менеджмент : підручник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин; Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. 463 с
4. Економіка будівельного підприємства: підручник / [Окландер Т.О., Ракицька С.О., Ветрогон О.В., та інш.]; під ред. Т.О. Окландер – Одеса: ОДАБА, 2017. – 480 с.
5. Лактіонова О. А. Навчальний посібник з дисципліни «Інвестування» / О. А. Лактіонова. – Вінниця: «Донецький національний університет імені Василя Стуса» 2019. -6 с.
6. Мордань Є. Ю. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Інвестування» / укладачі: Є. Ю. Мордань, І. І. Рекуненко, О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 92 с
7. Петухова О.М, Інвестування Навчальний посібник рекомендовано МОН України. / О.М.Петухова. К.: ЦНЛ. 2017 336 с.
8. Ракицька С.О. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з інвестування для студентів спеціальності "Економіка підприємства" денної та заочної форми навчання. Одеса: ОДАБА, кафедра ЕП, 2015. 49 с.
9. Ракицька С.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни: «Інвестування» для студентів денної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальностей 075 «Маркетинг» та 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітнього рівня «Бакалавр» - Одеса, ОДАБА, кафедра ЕП, 2016. – 43с.
10. Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник.2-ге вид. доп. і перероб. К.: ЦП «Компринт», 2018 350 с.

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль (екзамен).

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- оцінювання підготовлених виступів, доповідей з тематики семінарських занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на семінарських заняттях;
- виконання контрольної роботи;
- тестування з засвоєння окремих тем курсу;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання ІНДЗ здійснюється у формі перевірки підготовлених тез та їх наступної публікації як умова апробації результатів власного магістерського дослідження. При проведенні рубіжних контролів після вивчення кількох тем курсу у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів

Система оцінювання результатів навчання:

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота,

іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Правові засади розвитку інформаційного суспільства в Україні».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й семінарські заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.